

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 5 Ιουνίου 2023
(OR. en)

9636/23
ADD 1

LIMITE

CORLX 522
CFSP/PESC 751
COTER 103
CONOP 41
CONUN 126
COARM 121

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τη στήριξη της Ένωσης προς την επίτευξη καθολικής ισχύος και την αποτελεσματική εφαρμογή της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας (ICSANT)
- Παράρτημα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στήριξη της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας

Συνοπτική παρουσίαση

Ιστορικό

Η διεθνής σύμβαση του 2005 για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας (ICSANT) είναι μία από τις 19 διεθνείς νομικές πράξεις κατά της τρομοκρατίας και είναι απαραίτητη για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια. Τον Μάρτιο του 2023 η ICSANT είχε 120 συμβαλλόμενα μέρη, πράγμα που σημαίνει ότι πάνω από το ένα τρίτο της ανθρωπότητας εξακολουθεί να μην προστατεύεται από τη σύμβαση. Προκειμένου να αξιοποιήσει πλήρως η ICSANT τις δυνατότητές της και να εξαλειφθούν οποιαδήποτε ασφαλή καταφύγια και νομικά κενά, η επίτευξη καθολικής ισχύος παραμένει βασικός στόχος. Ωστόσο η προσχώρηση στη σύμβαση δεν είναι παρά ένα πρώτο αναγκαίο βήμα —καίριας σημασίας είναι και η αποτελεσματική εφαρμογή (νομοθετική και τεχνική).

Η προσχώρηση στην ICSANT συνεπάγεται τη θέσπιση της αναγκαίας εθνικής εκτελεστικής νομοθεσίας προκειμένου να εξασφαλίζεται η κατάλληλη μεταφορά των απαιτήσεων της σύμβασης στα εθνικά νομικά συστήματα. Έτσι παρέχεται ολοκληρωμένη νομική κάλυψη για εγκλήματα που συνδέονται με πυρηνικά ή άλλα ραδιενεργά υλικά, συμπεριλαμβανομένων των τρομοκρατικών πράξεων, καθώς και μηχανισμοί για την πρόληψη και την αντιμετώπιση τέτοιων συμπεριφορών.

Το πρώτο έργο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών για την *προαγωγή της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας* ξεκίνησε το 2019 και θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2023. Πρόκειται για μια σημαντική πολυμερή σύμπραξη στον τομέα της ασφάλειας που χρησιμεύει στην αντιμετώπιση της διαρκούς απειλής που συνιστά η απόκτηση ή χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών από μη κρατικούς φορείς για τρομοκρατικούς ή άλλους εγκληματικούς σκοπούς. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε μια εποχή κατά την οποία η προσοχή στο ζήτημα της πυρηνικής ασφάλειας έχει αυξηθεί σε πολιτικό επίπεδο παγκοσμίως.

Σκεπτικό του έργου

Η ICSANT εξακολουθεί να είναι ιδιαιτέρως σημαντική όχι μόνο για τις χώρες που διαθέτουν πυρηνικά υλικά και προγράμματα πυρηνικής ενέργειας, αλλά και για όλες τις άλλες χώρες, δεδομένου ότι η ICSANT καλύπτει και άλλα ραδιενεργά υλικά που τείνουν να χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, στην ιατρική, τη βιομηχανία και τη γεωργία. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να συνεχιστεί η προώθηση και η στήριξη της προσπάθειας για επίτευξη καθολικής ισχύος και για αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης μέσω της ανάδειξης των πλεονεκτημάτων στα οποία μπορούν να προσβλέπουν όλα τα κράτη που προσχωρούν στη σύμβαση και προλαμβάνουν και αποτρέπουν τρομοκρατικές και άλλες εγκληματικές δράσεις μη κρατικών φορέων στις οποίες εμπλέκονται πυρηνικά ή άλλα ραδιενεργά υλικά. Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη θα συμπράξουν ξανά σε ένα νέο σχέδιο για τη *στήριξη της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της διεθνούς σύμβασης για την εξάλειψη των πράξεων πυρηνικής τρομοκρατίας*.

Στόχος του έργου

Το έργο επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι δεν θα υπάρχει ασφαλές καταφύγιο για όσους διαπράττουν ή επιδιώκουν να διαπράξουν τρομοκρατικές ή άλλες εγκληματικές πράξεις με πυρηνικό ή άλλο ραδιενεργό υλικό, στηρίζοντας την επίτευξη καθολικής ισχύος και την αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT.

Διάρκεια έργου

1 Ιουλίου 2023 - 30 Ιουνίου 2026 (36 μήνες)

Γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του έργου

Παγκόσμιο, περιφερειακό, εθνικό

Προσέγγιση έργου

Το έργο αυτό θα υλοποιηθεί από το Τμήμα Πρόληψης της Τρομοκρατίας (TPB) του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), μέσω του προγράμματός του για την αποτροπή της ΧΒΠΠ τρομοκρατίας, και από το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας (UNOCT) μέσω του υπαγόμενου σε αυτό Αντιτρομοκρατικού Κέντρου του ΟΗΕ (UNCCT) και του προγράμματός του για την πρόληψη και αντιμετώπιση της τρομοκρατίας με χρήση όπλων μαζικής καταστροφής (ΟΜΚ) και χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών υλικών (ΧΒΠΠ), σε στενή συνεργασία με αρμόδια επιτόπια γραφεία, καθώς και με διεθνείς και μη κυβερνητικές οργανώσεις, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων των αντιπροσωπειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα κέντρα αριστείας με σκοπό τον μετριασμό των ΧΒΠΠ κινδύνων (EU CBRN CoE), του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), του Διαπεριφερειακού Ιδρύματος Ερευνών των Ηνωμένων Εθνών για το Έγκλημα και τη Δικαιοσύνη (UNICRI), του Γραφείου Αφοπλισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNODA) και της ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών που συστάθηκε δυνάμει της απόφασης 1540 (2004).

Το έργο θα διαιρεθεί σε δύο συνιστώσες, καθεμία από τις οποίες θα υλοποιηθεί από το UNODC και από το UNOCT/UNCCT, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις εντολές και την εμπειρογνομοσύνη τους. Αυτό θα οδηγήσει στην υλοποίηση ορισμένων επιτευγμάτων και δραστηριοτήτων από το UNODC και κάποιων άλλων από το UNOCT/UNCCT. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα συμμετέχουν και οι δύο οντότητες.

Το έργο θα βασιστεί στις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν και στα μέσα που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου που θεσπίστηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/1939 του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2018.

Θα διεκπεραιωθεί σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και σύμφωνα με την παγκόσμια αντιτρομοκρατική στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών (GCTS), στις οποίες τονίζεται emphatically ότι όλα τα μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να συνάδουν με τις διεθνείς υποχρεώσεις στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι υφιστάμενοι διεθνείς κανόνες και τα ισχύοντα πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα (όπως περιέχονται σε συνθήκες, στο εθιμικό δίκαιο και σε άλλες πράξεις) θα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του έργου.

Το έργο θα υλοποιηθεί κατά τρόπο που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου, με την αρχή της ισότητας των φύλων ενσωματωμένη σε κάθε τμήμα του έργου. Το σχέδιο θα προαγάγει έμφυλες προοπτικές και θα ενσωματώσει τη διάσταση του φύλου στη μεθοδολογία του και, στο μέτρο του δυνατού, θα εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες συμμετοχής γυναικών και ανδρών υπαλλήλων σε όλες τις δράσεις του έργου, υπογραμμίζοντας τα οφέλη από την ένταξη των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων στα εθνικά θεσμικά όργανα. Όλες οι απαντήσεις που θα συγκεντρωθούν από έρευνες και δοκιμές που θα πραγματοποιηθούν πριν και μετά τα εργαστήρια θα αναλύονται ανά φύλο, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι το έργο μπορεί να αποτυπώνει και να εκθέτει την οπτική γωνία των γυναικών υπαλλήλων. Οι δείκτες έργων θα συλλέγουν και θα υποβάλλουν δεδομένα ανά φύλο.

Το UNODC και το UNOCT θα συντονίζονται μεταξύ τους, οποτεδήποτε το κρίνουν σκόπιμο, επί της υλοποίησης των αντίστοιχων δραστηριοτήτων τους.

Οποτεδήποτε αναζητείται εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη για την υλοποίηση δραστηριοτήτων, UNODC και UNOCT θα επιχειρούν να απευθύνονται σε εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το έργο θα περιλαμβάνει συνεργασία με τη διεθνή κοινότητα και με εθνικές αρχές, όπως κοινοβούλια, υπουργεία Δικαιοσύνης και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, για την προαγωγή της επίτευξης καθολικής ισχύος της ICSANT, για την ενισχυμένη ανάδειξη της σημασίας της προσχώρησης και για την ανάπτυξη ικανοτήτων για την αποτελεσματική εφαρμογή της.

Αποτελέσματα του έργου

Αποτέλεσμα 1: Αυξημένος αριθμός κρατών που μελετούν ή δρομολογούν διαδικασίες προσχώρησης ή καθίστανται συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT και ενισχυμένη ευαισθητοποίηση και γνώση σχετικά με την ICSANT μεταξύ των δικαιούχων (εθνικών φορέων χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μελών κοινοβουλίων) και σε διεθνή φόρα. Αξιοποίηση συνεργειών, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις (ΣΦΠΠΥ, ACPNM, απόφαση 1540 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ).

Αποτέλεσμα 2: Βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας και της ικανότητας των στελεχών της ποινικής δικαιοσύνης και άλλων σχετικών εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων στις δικαιούχους χώρες να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν υποθέσεις στις οποίες θα ήταν συναφής η ICSANT.

Αποτέλεσμα 3: Ενίσχυση των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απειλής που συνιστά η απόκτηση, η κατοχή και/ή η χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών από μη κρατικούς φορείς, μεταξύ των οποίων τρομοκράτες, και βελτίωση της γνώσης και της κατανόησης της απειλής από τη ραδιολογική και πυρηνική τρομοκρατία και από άλλες εγκληματικές συμπεριφορές που αφορούν τέτοια υλικά

Αποτέλεσμα 4: Ενίσχυση της εθνικής και διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, στο εσωτερικό των συμβαλλόμενων κρατών και μεταξύ αυτών, κατά τον σχεδιασμό και τη θέσπιση αποτελεσματικών και πρακτικών μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης.

Επιτεύγματα και δραστηριότητες του έργου

Αποτέλεσμα 1: Αυξημένος αριθμός κρατών που μελετούν ή δρομολογούν διαδικασίες προσχώρησης ή καθίστανται συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT και ενισχυμένη ευαισθητοποίηση και γνώση σχετικά με την ICSANT μεταξύ των δικαιούχων (εθνικών φορέων χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μελών κοινοβουλίων) και σε διεθνή φόρα. Αξιοποίηση συνεργειών εφόσον κρίνεται σκόπιμο με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις (ΣΦΠΠΥ, ACPNM, απόφαση 1540 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ).

Επίτευγμα 1.1: Ανάδειξη της σημασίας της επίτευξης καθολικής ισχύος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της ICSANT, μέσω ενεργειών προβολής, προώθησης και συνεισφοράς σε σχετικές εκδηλώσεις

Δραστηριότητα 1.1.1: Δρομολόγηση έργου και παρουσίαση αποτελεσμάτων από προηγούμενες δραστηριότητες (UNODC/UNOCT)

Τα UNODC και UNOCT/UNCCT θα διοργανώσουν εναρκτήριες εκδηλώσεις σε Βιέννη και Νέα Υόρκη αντίστοιχα, στις οποίες θα προσκαλέσουν τις επιτόπιες μόνιμες αντιπροσωπίες των κρατών μελών. Οι φορείς υλοποίησης θα προσπαθήσουν να συμπεριλάβουν εκπροσώπηση από κύρια κράτη μέλη του ΟΗΕ, τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και από κράτη μέλη του ΟΗΕ στις περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, ώστε να ενισχυθεί το ενδιαφέρον και η δυναμική για το δεύτερο αυτό έργο και να διευκολυνθεί η εφαρμογή σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι εκδηλώσεις αυτές θα αποτελέσουν επίσης ευκαιρία για την ανταλλαγή αποτελεσμάτων και διδαγμάτων από το προηγούμενο έργο.

Δραστηριότητα 1.1.2: Προαγωγή της μελέτης σχετικά με τις αιτίες και τις προκλήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα να μην προσχωρούν στην ICSANT κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών και σχετικά με τα εργαλεία αποτελεσματικής εφαρμογής της (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τρεις (3) συνεδρίες για την προαγωγή και τη διάδοση μελέτης σχετικά με τις αιτίες και τις προκλήσεις που έχουν ως αποτέλεσμα να μην προσχωρούν στην ICSANT κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών και σχετικά με τα εργαλεία αποτελεσματικής εφαρμογής της, η οποία εκπονήθηκε διαρκούντος του έργου ICSANT, που θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2023. Η μελέτη παρουσιάζει μια βαθύτερη ανάλυση των αιτιών και των προκλήσεων που έχουν ως αποτέλεσμα να μην προσχωρούν ορισμένα κράτη μέλη στην ICSANT και διατυπώνει ορισμένες συστάσεις σχετικά με τους τρόπους διασφάλισης αυξημένης συμμόρφωσης και αποτελεσματικής εφαρμογής. Πιο συγκεκριμένα, θα υπάρξει μέριμνα εκ μέρους των UNOCT/UNCCT για την προσέγγιση εκείνων των κύριων κρατών μελών που θα μπορούσαν να επωφεληθούν από τα αποτελέσματα και την καθοδήγηση της μελέτης.

Δραστηριότητα 1.1.3: Ενέργειες προβολής, προώθησης και συνεισφοράς σε εκδηλώσεις σχετικές με την ICSANT που διοργανώνουν άλλοι οργανισμοί (UNODC/UNOCT)

Στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους και εφόσον το κρίνουν σκόπιμο, UNODC και UNOCT/UNCCT θα συνεισφέρουν εμπειρογνομosύνη και θα προαγάγουν την ICSANT και τις προσπάθειές τους στο πλαίσιο του έργου σε σχετικά διεθνή φόρουμ, όπως π.χ. σε εκδηλώσεις που σχετίζονται με/διοργανώνονται από:

- διεθνή νομικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, της σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και της τροποποίησής της, της απόφασης 1540 (2004) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και της συνθήκης για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων·
- διεθνείς οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, του ΔΟΑΕ, του Διεθνούς Οργανισμού Εγκληματολογικής Αστυνομίας (INTERPOL), του UNICRI, του Ινστιτούτου Ερευνών των Ηνωμένων Εθνών για τον Αφοπλισμό (UNIDIR), του UNODA, του Γραφείου Νομικών Υποθέσεων του ΟΗΕ (OLA)·
- την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων·
- διεθνείς πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των κέντρων αριστείας της ΕΕ στον τομέα ΧΒΡΠ, της Παγκόσμιας Εταιρικής Σχέσης κατά της Διάδοσης Οπλων και Υλικών Μαζικής Καταστροφής, της Πρωτοβουλίας για την Πυρηνική Απειλή και του Παγκόσμιου Συμφώνου Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Τρομοκρατίας του ΟΗΕ.

Επίτευγμα 1.2: Προαγωγή και εντατικοποίηση προσχωρήσεων στην ICSANT και συνεργειών με άλλες σχετικές διεθνείς νομικές πράξεις

Δραστηριότητα 1.2.1: Προαγωγή προσχωρήσεων μέσω επισκέψεων σε χώρες (UNODC)

Αξιοποιώντας τις εκτεταμένες προσπάθειες προβολής του UNODC υπέρ της επίτευξης καθολικής ισχύος και το τεράστιο δίκτυο των τοπικών γραφείων του, το UNODC θα διοργανώσει οκτώ (8) επισκέψεις σε χώρες οι οποίες δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT και οι οποίες, με βάση την ανάλυση και τις προηγούμενες επαφές του UNODC, θα αντλήσουν ενδεχομένως τα μέγιστα δυνατά οφέλη από την πραγματοποίηση συναντήσεων διά ζώσης στις πρωτεύουσές τους. Το UNODC θα διοργανώσει εκ του σύνεγγυς επαφές με ενδιαφερόμενους εθνικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων μελών κοινοβουλίων, κατά περίπτωση, στη διάρκεια των επισκέψεων στις χώρες.

Δραστηριότητα 1.2.2: Προαγωγή προσχωρήσεων στην ICSANT μέσω εκ του σύνεγγυς επαφών με εθνικά κοινοβούλια κρατών μελών που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT (UNOCT)

Το UNOCT και το UNCCT θα διοργανώσουν τρεις (3) εθνικές εκδηλώσεις για να απευθύνουν κοινό μήνυμα στα κοινοβούλια των κρατών μελών που δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης. Στην ενημέρωση θα κληθούν επίσης να συμμετάσχουν και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς, όπως τα υπουργεία Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, οι ρυθμιστικές αρχές πυρηνικής ενέργειας και οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου. Οι εθνικές εκδηλώσεις θα επικεντρωθούν στη χρησιμότητα της ICSANT ως προς την ενίσχυση της πυρηνικής ασφάλειας, στη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες με άλλες διεθνείς νομικές πράξεις, στα οφέλη της προσχώρησης και στους κινδύνους της μη προσχώρησης, στις ορθές πρακτικές κατά την εφαρμογή και στην απειλή της τρομοκρατίας με πυρηνικά και ραδιενεργά υλικά. Το UNOCT/UNCCT, σε συνεργασία με το πρόγραμμα του UNOCT για την ενεργή κοινοβουλευτική δράση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και με το γραφείο προγραμματισμού στη Ντόχα, θα εργαστεί εκ του σύνεγγυς με διεθνείς και περιφερειακούς κοινοβουλευτικούς οργανισμούς για να προωθήσει την προσχώρηση στη Σύμβαση.

Δραστηριότητα 1.2.3: Προαγωγή προσχωρήσεων μέσω περιφερειακών εργαστηρίων (UNODC)

Το UNODC, προκειμένου να ενισχύσει τη βιωσιμότητα των προσπαθειών υπέρ της επίτευξης καθολικής ισχύος που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο του πρώτου έργου της ΕΕ για την ICSANT, θα διοργανώσει τέσσερα (4) εικονικά περιφερειακά, διαπεριφερειακά και υποπεριφερειακά εργαστήρια παρακολούθησης για αρμόδιους χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων από κράτη που δεν είναι ακόμη συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT (τρία (3) στα αγγλικά, ένα (1) στα γαλλικά).

Τα εικονικά εργαστήρια θα βασιστούν σε δράσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης απόφασης του Συμβουλίου με σκοπό την εξασφάλιση βιωσιμότητας. Πριν και κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων, ανάλογα με την περίπτωση, θα χρησιμοποιηθεί σχετικό υλικό που διαμορφώθηκε στο πλαίσιο του έργου, όπως ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό και εγχειρίδια κατάρτισης, καθώς και ηλεκτρονικό υλικό ευαισθητοποίησης (τα οποία είναι ήδη διαθέσιμα και στις έξι επίσημες γλώσσες των Ηνωμένων Εθνών). Πέρα από την έμφαση που θα δώσουν στην ICSANT, τα εργαστήρια θα εξετάσουν τις συνέργειες με τη σύμβαση για τη φυσική προστασία των πυρηνικών υλικών και την τροποποίησή της, καθώς και με την απόφαση 1540 (2004) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, κινητοποιώντας σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς εφόσον κριθεί σκόπιμο (πχ. ΔΟΑΕ). Το UNODC θα προτρέψει τα κράτη να συμπεριλάβουν μέλη κοινοβουλίων μεταξύ των υποψηφίων για τα εικονικά εργαστήρια.

Δραστηριότητα 1.2.4: Δεύτερο κοινό σεμινάριο ΔΟΑΕ-UNODC για την προαγωγή της επίτευξης καθολικής ισχύος της ICSANT και για την τροποποίηση της CPPNM (UNODC)

Βασιζόμενο στην επιτυχή πρώτη κοινή εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 11-12 Νοεμβρίου 2021, το UNODC θα διοργανώσει από κοινού με τον ΔΟΑΕ τη δεύτερη εκδήλωση αυτού του είδους. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στη Βιέννη της Αυστρίας.

Δραστηριότητα 1.2.5: Προαγωγή προσχωρήσεων μέσω εκδήλωσης υψηλού επιπέδου στο περιθώριο της Διεθνούς Διάσκεψης για την Πυρηνική Ασφάλεια (UNODC) του ΔΟΑΕ το 2024

Βασιζόμενο στην επιτυχή παράλληλη εκδήλωση που πραγματοποίησε το UNODC το 2020 στο περιθώριο της Διεθνούς Διάσκεψης του ΔΟΑΕ για την πυρηνική ασφάλεια (ICONS), το UNODC θα διοργανώσει εκδήλωση υψηλού επιπέδου στο επόμενο ICONS στη Βιέννη της Αυστρίας το 2024. Η Διάσκεψη αποτελεί καίριας σημασίας εκδήλωση για την πυρηνική ασφάλεια, που περιλαμβάνει ένα υπουργικό τμήμα και ένα επιστημονικό και τεχνικό πρόγραμμα με υψηλού επιπέδου συζητήσεις χάραξης πολιτικής και με παράλληλες τεχνικής φύσης συνεδριάσεις. Στην τελευταία διάσκεψη του 2020 συμμετείχαν περισσότεροι από 57 υπουργοί και περισσότεροι από 2000 εμπειρογνώμονες από περισσότερες από 130 χώρες και 35 διεθνείς οργανισμούς.

Δραστηριότητα 1.2.6: Προαγωγή προσχωρήσεων μέσω εκδήλωσης υψηλού επιπέδου στο περιθώριο της εβδομάδας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στη Νέα Υόρκη (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει εκδήλωση υψηλού επιπέδου στη Νέα Υόρκη κατά τη διάρκεια της εβδομάδας του ΟΗΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, μια εκδήλωση υψηλής προβολής που διεξάγεται ανά διετία και συγκεντρώνει κράτη μέλη και διεθνείς εταίρους του τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Δραστηριότητα 1.2.7: Παράλληλη εκδήλωση για τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά την εφαρμογή της ICSANT (UNODC/UNOCT)

Το UNODC και το UNOCT θα διοργανώσουν παράλληλη εκδήλωση σχετικά με τις διατάξεις της ICSANT που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στους προσκεκλημένους ομιλητές και ομιλήτριες συγκαταλέγονται η ειδική εισηγήτρια για την προώθηση και την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών κατά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας καθώς και εκπρόσωποι άλλων διακυβερνητικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων. Η εκδήλωση θα βασιστεί, μεταξύ άλλων, στα εκπαιδευτικά προγράμματα νομικής κατάρτισης του UNOCD για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας υπ' αριθ. 1 και 4, τα οποία αφορούν, αντιστοίχως, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας μέσω της ποινικής δικαιοσύνης.

Αποτέλεσμα 2: Βελτίωση της εθνικής νομοθεσίας και της ικανότητας των στελεχών της ποινικής δικαιοσύνης και άλλων σχετικών εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων στις δικαιούχους χώρες να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν υποθέσεις στις οποίες θα ήταν συναφής η ICSANT.

Επίτευγμα 2.1: Παροχή νομοθετικής συνδρομής στα αιτούντα κράτη

Δραστηριότητα 2.1.1: Κατάλληλη νομοθετική συνδρομή ώστε να καταστούν εφαρμοστέες οι διατάξεις της ICSANT και δυνατή η εφαρμογή του νόμου από αξιωματικούς πρώτης γραμμής, αρχές επιβολής του νόμου, εισαγγελείς και δικαστικό σώμα (UNODC)

Το UNODC θα προσφέρει κατάλληλη νομοθετική συνδρομή στα αιτούντα κράτη μέσω ελέγχων εγγράφων, κατόπιν αιτήματος και ανάλογα με την περίπτωση, με βάση τις κοινές πρότυπες διατάξεις του UNODC και του ΔΟΑΕ για την ποινικοποίηση της πυρηνικής τρομοκρατίας, το ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης που έχει αναπτύξει το UNODC και φιλοξενείται στον ιστοχώρο του για την ICSANT, το εγχειρίδιο του UNODC περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και έκδοσης και το εργαλείο του για τη σύνταξη αιτήσεων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, τις ορθές πρακτικές που προσδιορίζονται μέσω της συλλογής του UNODC με τις εθνικές εκτελεστικές νομοθετικές πράξεις του άρθρου 2 της ICSANT, καθώς και τα εργαλεία που πρόκειται να αναπτύξει το UNODC στο πλαίσιο του επιτεύγματος 2.3. Το UNODC θα προσφέρει στα ωφελούμενα μέρη τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις νομοθετικές τροποποιήσεις που προτείνονται σε μέλη κοινοβουλίων.

Επίτευγμα 2.2: Ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών συστημάτων ποινικής δικαιοσύνης να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν, να καταστέλλουν, να διερευνούν, να διώκουν και να εκδικάζουν αδικήματα σχετιζόμενα με την ICSANT.

Το UNODC θα διοργανώσει πέντε (5) εθνικά σεμινάρια για αποφοίτους κέντρων δικαστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και δέκα (10) διαδικτυακά σεμινάρια σχετικά με διάφορες πτυχές της εφαρμογής της ICSANT. Το UNODC θα βασιστεί στη μακρά και αποδεδειγμένη εμπειρογνώσια που έχει αναπτύξει το πρόγραμμά του για την πρόληψη της ΧΒΠΠ τρομοκρατίας σύμφωνα με την εντολή που έχει δώσει στο UNODC η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

Δραστηριότητα 2.2.1: Εθνικά σεμινάρια για κέντρα δικαστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (UNODC)

Το UNODC θα πραγματοποιήσει πέντε (5) σεμινάρια για κέντρα δικαστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συμβαλλόμενων κρατών, με στόχο να ενισχυθεί η ικανότητά τους να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την ICSANT και να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση γύρω από τη σύμβαση. Στα σεμινάρια θα παρουσιαστούν, μεταξύ άλλων, το εγχειρίδιο υποθετικών περιπτώσεων σχετιζόμενων με αδικήματα στο πλαίσιο της ICSANT και πρόσθετο υλικό που έχει εκπονήσει το UNODC, συμπεριλαμβανομένου του υλικού που θα έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο του επιτεύγματος 2.3, θα εφαρμοστεί δε μεθοδολογία «εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού προσωπικού», ώστε να συνεχιστεί η παραγωγή αποτελεσμάτων στο μέλλον.

Δραστηριότητα 2.2.2: Σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων (UNODC)

Το UNODC θα πραγματοποιήσει δέκα (10) διαδικτυακά σεμινάρια με αντικείμενο διάφορες βασικές πτυχές της ICSANT, όπως η δικαιοδοσία, η έκδοση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η διατήρηση των αποδεικτικών στοιχείων. Τα σεμινάρια θα γίνουν σε διάφορες γλώσσες. Θα προσκληθούν άλλοι διεθνείς φορείς, όπως ο ΔΟΑΕ, η Ιντερπόλ, τα κέντρα αριστείας της ΕΕ στον τομέα των ΧΒΠΠ και η επιτροπή 1540. Προκειμένου να συνεχιστεί η παραγωγή αποτελεσμάτων στο μέλλον, τα σεμινάρια θα μαγνητοσκοπηθούν και θα παραμείνουν διαθέσιμα διαδικτυακά. Η συμμετοχή αρμόδιων εθνικών ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων μελών κοινοβουλίων, θα προαχθεί με την αποστολή πρόσκλησης συμμετοχής στις μόνιμες αποστολές.

Επίτευγμα 2.3: Ανάπτυξη, επικαιροποίηση, επέκταση και/ή εξειδίκευση εργαλείων τεχνικής συνδρομής

Δραστηριότητα 2.3.1: Ιστοχώρος ICSANT (UNODC)

Ο ιστοχώρος του UNODC για την ICSANT (unodc.org/icsant) έχει γίνει σημείο αναφοράς για τους επαγγελματίες του κλάδου, καθώς περιέχει όλους τους διαθέσιμους πόρους σχετικά με τη σύμβαση, όπως το διαδικαστικό ιστορικό της, την κατάσταση όσον αφορά τις προσχωρήσεις σε αυτή, αναλυτικά άρθρα, μια συλλογή εθνικών εκτελεστικών νομοθετικών πράξεων, εργαλεία ανάπτυξης ικανοτήτων και σχετική τεχνική και νομοθετική συνδρομή από το UNODC. Από την έναρξη λειτουργίας του τον Σεπτέμβριο του 2021, τον ιστοχώρο έχουν επισκεφτεί πάνω από 10.000 άτομα. Το UNODC θα διατηρήσει, θα επικαιροποιεί τακτικά και θα εμπλουτίσει περαιτέρω τον ιστοχώρο σε όλες τις επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ (αραβικά, κινεζικά, αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά και ισπανικά). Για παράδειγμα, ο ιστοχώρος θα στεγάσει όλα τα νέα εργαλεία που θα αναπτυχθούν, τις εκθέσεις από τις εκδηλώσεις, καθώς και τις πρόσθετες εθνικές νομοθετικές πράξεις για την εφαρμογή του άρθρου 2 της ICSANT.

Επιπλέον, ο ιστοχώρος θα στεγάσει βάση δεδομένων των αρχών που έχουν οριστεί για την ICSANT (σύμφωνα με το επίτευγμα 4.1).

Δραστηριότητα 2.3.2: Εξειδικευμένα εργαλεία τεχνικής συνδρομής (UNODC)

Το UNODC θα αναπτύξει και θα δημοσιεύσει σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή στον ιστοχώρο του για την ICSANT (unodc.org/icsant) πρόσθετα και εξειδικευμένα εργαλεία τεχνικής συνδρομής για την ICSANT και στις έξι επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ. Στο υλικό θα περιλαμβάνονται:

- εργαλειοθήκες σχετικά με τις διάφορες πτυχές της ICSANT (π.χ. δικαιοδοσία, ανθρώπινα δικαιώματα, κατάσχεση και προστασία υλικού εκτός ρυθμιστικού ελέγχου, καθώς και διεθνής συνεργασία)
- εργαλειοθήκη για τις συνέργειες με τη σύμβαση για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (CPPNM) και την τροποποίησή της
- εργαλειοθήκη για τις συνέργειες με την απόφαση 1540 (2004) του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ
- εργαλειοθήκη σχετικά με τις πρότυπες ποινικές διατάξεις που έχουν εκπονήσει από κοινού ο ΔΟΑΕ και το UNODC για τα αδικήματα που ορίζονται, αφενός, στην ICSANT και, αφετέρου, στην CPPNM και την τροποποίησή της.

Δραστηριότητα 2.3.3: Βίντεο σχετικά με το διαδικαστικό ιστορικό και τις κύριες διατάξεις της ICSANT (UNODC)

Το UNODC θα δημιουργήσει βίντεο που θα εξηγήει το διαδικαστικό ιστορικό και τις κύριες διατάξεις της ICSANT. Το βίντεο θα περιλαμβάνει μαρτυρίες διαφόρων συμβαλλόμενων κρατών και άλλων ενδιαφερόμενων φορέων, εξασφαλίζοντας γεωγραφική ισορροπία και ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων και τονίζοντας τη σημασία της ICSANT. Το βίντεο θα είναι διαθέσιμο και στις έξι επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ στον ιστοχώρο του UNODC για την ICSANT (unodc.org/icsant).

Αποτέλεσμα 3: Ενίσχυση των πολιτικών, των πρακτικών και των διαδικασιών για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της απειλής που συνιστά η απόκτηση, η κατοχή και/ή η χρήση πυρηνικών ή άλλων ραδιενεργών υλικών από μη κρατικούς φορείς, μεταξύ των οποίων τρομοκράτες, και βελτίωση της γνώσης και της κατανόησης της απειλής από τη ραδιολογική και πυρηνική τρομοκρατία και από άλλες εγκληματικές συμπεριφορές που αφορούν τέτοια υλικά.

Επίτευγμα 3.1: Ενίσχυση των ικανοτήτων των κρατών μελών να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν την απόκτηση, την κατοχή και/ή τη χρήση πυρηνικού ή άλλου ραδιενεργού υλικού

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τέσσερα (4) περιφερειακά εργαστήρια και ασκήσεις επί χάρτου για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας στην Αφρική, στην Κεντρική Ασία και τον Καύκασο, καθώς και στη Νοτιοανατολική και Ανατολική Ευρώπη. Τα περιφερειακά εργαστήρια και οι ασκήσεις επί χάρτου θα ενισχύσουν τις ικανότητες των κρατών μελών όσον αφορά τον εντοπισμό, την εγκληματολογική έρευνα, την αντιμετώπιση και τον μετριασμό της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης προσαρμοσμένης μεθοδολογίας για τη διευκόλυνση των εθνικών αρχών να εφαρμόζουν αποτελεσματικά την ICSANT και για την ενδυνάμωση της διεθνούς συνεργασίας, καταδεικνύοντας τη σημασία που έχει η προσχώρηση στη σύμβαση. Τα εργαστήρια θα προαγάγουν τον εντοπισμό περιφερειακών πρωτοπόρων και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών στον άξονα Νότου-Νότου. Επιπλέον, η επιλογή των χωρών θα βασιστεί, μεταξύ άλλων, στα πορίσματα και τα συμπεράσματα της κοινής μελέτης UNOCT/UNCCT-INTERPOL για την αξιολόγηση των παγκόσμιων απειλών που συνιστούν οι μη κρατικοί φορείς και η δυνητική χρήση XBPE υλικών από αυτούς.

Δραστηριότητα 3.1.1: Περιφερειακά εργαστήρια και ασκήσεις επί χάρτου για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά την καταπολέμηση της πυρηνικής τρομοκρατίας (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τέσσερα (4) περιφερειακά εργαστήρια και ασκήσεις επί χάρτου για την ανάπτυξη ικανοτήτων στους ακόλουθους τομείς:

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στον εντοπισμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο του εντοπισμού, με επίκεντρο τον προσδιορισμό και την εφαρμογή ορθών πρακτικών για τον εντοπισμό ραδιολογικού/πυρηνικού υλικού με πληροφορίες και μέσα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων καταπολέμησης της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας σε σχέση με τη διαχείριση της ασφάλειας των συνόρων.

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στην εγκληματολογική έρευνα, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο της εγκληματολογικής έρευνας για τον εντοπισμό, με επίκεντρο την κατάδειξη της σημασίας που έχουν η εγκληματολογική έρευνα περί τα πυρηνικά και ο διωπηρεσιακός συντονισμός, στοιχεία που συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας.

Καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας με έμφαση στην αντιμετώπιση και τον μετριασμό, προκειμένου να αναπτυχθούν οι ικανότητες στο πεδίο της αντιμετώπισης και του μετριασμού, με επίκεντρο την ικανότητα αποτελεσματικής, έγκαιρης και συντονισμένης αντιμετώπισης τρομοκρατικών συμβάντων που σχετίζονται με πυρηνικό ή άλλο ραδιενεργό υλικό ως ουσιώδες στοιχείο ενός πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια.

Επίτευγμα 3.2. Καλύτερη γνώση και κατανόηση της απειλής της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας από τα κράτη μέλη

Τα UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τέσσερα (4) εξειδικευμένα εθνικά προγράμματα διά ζώσης κατάρτισης για τέσσερα (4) κράτη μέλη με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων για την καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας. Τα προγράμματα κατάρτισης θα ενισχύσουν τις ικανότητες των κρατών μελών, μεταξύ άλλων, να κατανοούν τον κίνδυνο και την απειλή, να αναπτύσσουν αντίμετρα, να εξασκούνται στην αντιμετώπιση συμβάντων και να προσδιορίζουν και να προστατεύουν κρίσιμες υποδομές και βασικούς πόρους. Για τις δραστηριότητες αυτές, το UNOCT/UNCCT θα αξιοποιήσει την εκτενή πείρα της συλλογής προγραμμάτων κατάρτισης που έχει αναπτύξει και υλοποιήσει το παγκόσμιο πρόγραμμά του για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των όπλων μαζικής καταστροφής (ΟΜΚ) και της χημικής, βιολογικής, ραδιολογικής και πυρηνικής (XBPII) τρομοκρατίας, το οποίο έχει εκπαιδεύσει πάνω από 1 500 υπαλλήλους.

Δραστηριότητα 3.2.1: Εθνικά προγράμματα διά ζώσης κατάρτισης για την καταπολέμηση της ραδιολογικής και πυρηνικής τρομοκρατίας (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα συνεργαστεί με κράτη μέλη ώστε να προσδιορίσουν τα κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες τους, ως εξής:

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων βασικού επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα προσφέρει στο προσωπικό εφόδια για να αντιμετωπίζει ραδιολογικά και πυρηνικά συμβάντα με αποτελεσματικό τρόπο και θα παρέχει συστάσεις ώστε το προσωπικό πρώτης επέμβασης να μπορεί να εργάζεται σε ένα περιβάλλον που περιέχει δυνητικά επικίνδυνους ραδιολογικούς και πυρηνικούς παράγοντες.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων μεσαίου επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα καλύπτει χρήσιμα θέματα σχετικά με τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές. Θα περιλαμβάνει πρακτικές επιδείξεις και ασκήσεις, θα κορυφωθεί δε με ρεαλιστικά σενάρια που θα καλύπτουν τον εντοπισμό και την απαγόρευση της παράνομης διακίνησης ραδιολογικού υλικού, τον εντοπισμό ραδιολογικού ή πυρηνικού υλικού στη σκηνή του εγκλήματος και την αναγνώριση των ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων και αποδεικτικών στοιχείων.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων προχωρημένου επιπέδου για τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές: ο κύκλος αυτός θα καλύπτει με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τις ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στους μηχανισμούς διασκορπισμού ραδιενέργειας και στους αυτοσχέδιους πυρηνικούς μηχανισμούς.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων για τα ραδιολογικά και πυρηνικά αντίμετρα: κατά τον κύκλο αυτό θα παρουσιάζεται η διυπηρεσιακή προσέγγιση που επικεντρώνεται στην ανάπτυξη αντίμετρων έναντι ραδιολογικών και πυρηνικών απειλών και στην από κοινού αντιμετώπιση ραδιολογικών και πυρηνικών συμβάντων από βασικές εθνικές υπηρεσίες, όπως οι αρχές επιβολής του νόμου, οι τελωνειακές αρχές, οι υπηρεσίες ασφαλείας, το προσωπικό πρώτης επέμβασης, οι υπηρεσίες πληροφοριών ασφαλείας, οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας, οι ρυθμιστικές αρχές, η βιομηχανία κ.λπ.

Εθνική κατάρτιση — κύκλος μαθημάτων για την προστασία κρίσιμων υποδομών: ο κύκλος αυτός θα επικεντρώνεται σε τομείς που μπορούν να προσβληθούν άμεσα, όπως πυρηνικοί σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, πυρηνικοί ερευνητικοί αντιδραστήρες, τοποθεσίες που περιέχουν ραδιοπηγές, κόμβοι μεταφορών, καθώς και τομείς που μπορούν να βρεθούν στο στόχαστρο μη κρατικών φορέων για την απόκτηση ευαίσθητων και ελεγχόμενων τεχνολογιών.

Αποτέλεσμα 4: Ενίσχυση της εθνικής και διεθνούς συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής πληροφοριών, στο εσωτερικό των συμβαλλόμενων κρατών και μεταξύ αυτών, κατά τον σχεδιασμό και τη θέσπιση αποτελεσματικών και πρακτικών μέτρων για την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης.

Επίτευγμα 4.1: Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, όπως απαιτείται από την ICSANT

Από τις 3 Οκτωβρίου 2022, το UNODC είναι αρμόδιο να παραλαμβάνει και να διαβιβάζει κοινοποιήσεις για τον ορισμό αρχών από τα συμβαλλόμενα κράτη σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4, καθήκον που του ανατέθηκε επισήμως λόγω της εντολής, του ρόλου και της εμπειρογνωσίας του όσον αφορά την ICSANT από το Γραφείο Νομικών Θεμάτων του ΟΗΕ (OLA), το οποίο ασκεί τα καθήκοντα θεματοφυλακής του Γενικού Γραμματέα για τη σύμβαση αυτή. Όλες οι κοινοποιήσεις αυτού του είδους πρέπει συνεπώς να αποστέλλονται στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: unodc-icsant@un.org. Οι κοινοποιήσεις που παραλαμβάνονται πρέπει να αναρτώνται στον ιστοχώρο του UNODC για την ICSANT και —με την επιφύλαξη περαιτέρω διαβίβασης από το UNODC στο OLA— στον ιστοχώρο της Συλλογής Συνθηκών των Ηνωμένων Εθνών.

Δραστηριότητα 4.1.1: Εκστρατεία για την παρότρυνση των κρατών μερών της ICSANT να ορίσουν αρμόδια αρχή και σημείο επαφής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 4 της σύμβασης (UNODC)

Το UNODC θα πραγματοποιήσει ενημερωτικές δράσεις με στόχο να παροτρύνει τα κράτη που είναι ήδη συμβαλλόμενα μέρη της ICSANT να εκπληρώσουν την υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 4, το οποίο απαιτεί από τα συμβαλλόμενα κράτη να ενημερώνουν τα Ηνωμένα Έθνη για τις αρμόδιες αρχές τους και τα σημεία επαφής που είναι υπεύθυνα για την αποστολή και τη λήψη πληροφοριών σχετιζόμενων με την ICSANT. Στις δράσεις περιλαμβάνονται: αποστολή επιστολών στις σχετικές μόνιμες αποστολές με τις οποίες θα τους ζητείται να εκπληρώσουν την υποχρέωση που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 4· διεξαγωγή διμερών συναντήσεων· δημιουργία φυλλαδίων και άλλου ενημερωτικού υλικού και στις έξι επίσημες γλώσσες του ΟΗΕ.

Δραστηριότητα 4.1.2: Συνάντηση εθνικών αρμόδιων αρχών και σημείων επαφής για την ICSANT (UNODC)

Το UNODC θα διοργανώσει την πρώτη συνάντηση των εν λόγω αρμόδιων αρχών και σημείων επαφής στη Βιέννη της Αυστρίας κατά το τρίτο έτος του έργου. Η συνάντηση θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εικονική άσκηση συντονισμού και κατάρτιση για την αποτελεσματική λειτουργία των σημείων επαφής του άρθρου 7 παράγραφος 4. Η συνάντηση θα απευθύνεται στα εθνικά σημεία επαφής και σε άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Δραστηριότητα 4.1.3: Παροχή διαδικτυακών ενημερώσεων για την ICSANT στα υφιστάμενα δίκτυα δικαιοσύνης και ασφάλειας του UNODC (UNODC)

Αξιοποιώντας τα δίκτυα συνεργασίας των σημείων επαφής για τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια τα οποία έχουν συσταθεί από το UNODC σε διάφορες περιοχές του κόσμου (π.χ. για το Σαχέλ, τη Μέση Ανατολή και τη βόρεια Αφρική, και τον Ινδικό Ωκεανό) και έχουν ήδη μακρά πορεία, το UNODC θα προσφέρει διαδικτυακές τεχνικές ενημερώσεις και θα συνεργαστεί μαζί τους διαδικτυακά εφαρμόζοντας μεθοδολογία «εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού προσωπικού». Τα σημεία επαφής των μακρόβιων αυτών δικτύων συνεργάζονται τακτικά, αναλύοντας επιχειρησιακά ζητήματα, ανταλλάσσοντας ορθές πρακτικές για την αντιμετώπισή τους και συζητώντας σχετικές υποθέσεις.

Επίτευγμα 4.2: Αξιοποίηση από ομάδες-στόχους σε περιφερειακό επίπεδο βέλτιστων πρακτικών και διδαγμάτων σχετικά με την προσχώρηση στην ICSANT και την εφαρμογή της, ώστε να ενισχυθούν η αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT και η πυρηνική ασφάλεια

Δραστηριότητα 4.2.1: Συναντήσεις κοινοτήτων επαγγελματιών του κλάδου (UNOCT)

Το UNOCT/UNCCT θα διοργανώσει τέσσερις (4) συναντήσεις για να προωθήσει την εθνική συνεργασία επαγγελματιών του κλάδου των ραδιολογικών και πυρηνικών υλικών και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, προκειμένου να ενισχυθούν η ανταλλαγή γενικών πληροφοριών και πληροφοριών ασφαλείας και ο διυπηρεσιακός συντονισμός. Κατά συναντήσεις αυτές οι κοινότητες επαγγελματιών του κλάδου θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με εκπροσώπους αντιτρομοκρατικών υπηρεσιών, τελωνειακών αρχών, προσωπικού πρώτης επέμβασης, υπηρεσιών πληροφοριών ασφαλείας, δικαστικών αρχών, αρχών υποβολής του νόμου, φορέων χάραξης πολιτικών και λήψης αποφάσεων, αξιωματούχων στον τομέα της δημόσιας υγείας, ρυθμιστικών αρχών για τα πυρηνικά κ.λπ. Οι συναντήσεις αυτές θα επιτρέψουν στις κοινότητες των επαγγελματιών του κλάδου να εντοπίσουν κενά και προβλήματα και να αντλήσουν διδάγματα, καθώς και να μοιραστούν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την ανταλλαγή γενικών πληροφοριών και πληροφοριών ασφαλείας και τη διεθνή συνεργασία. Οι κοινότητες αυτές θα προωθήσουν τη συνεργασία και τον συντονισμό των ενδιαφερόμενων φορέων που σχετίζονται με την αποτελεσματική εφαρμογή της ICSANT και την πυρηνική ασφάλεια, θα έχουν δε τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν την πλατφόρμα Connect/Learn του UNOCT. Αυτό το καινοτόμο διαδικτυακό εργαλείο ανάπτυξης ικανοτήτων, το οποίο εγκαινιάστηκε τον Οκτώβριο του 2021, φέρνει σε επαφή τα κράτη μέλη, τον ιδιωτικό τομέα, την ακαδημαϊκή κοινότητα, ομάδες προβληματισμού, ερευνητικά ιδρύματα και την κοινωνία των πολιτών για την ενίσχυση της διά ζώσης παροχής τεχνικής βοήθειας. Η πλατφόρμα είναι ένα μοναδικό διαδικτυακό εργαλείο που επιτρέπει την υπέρβαση εμποδίων όπως το κόστος, οι γεωγραφικές αποστάσεις και οι περιορισμοί λόγω της πανδημίας, καθιστώντας τους πόρους για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την πρόληψη και την αντιμετώπιση του βίαιου εξτρεμισμού προσβάσιμους στους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς και επαγγελματίες του κλάδου ανά πάσα στιγμή οπουδήποτε κι αν βρίσκονται.